

Rada
Európskej únie

V Bruseli 23. februára 2023
(OR. en)

6793/23

**Medziinštitucionálny spis:
2023/0051(COD)**

**POLCOM 37
COEST 153
CODEC 251**

NÁVRH

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	23. februára 2023
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2023) 106 final
Predmet:	Návrh NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY o dočasnej liberalizácii obchodu, ktorou sa dopĺňajú obchodné koncesie uplatniteľné na ukrajinské výrobky podľa Dohody o pridružení medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu a ich členskými štátmi na jednej strane a Ukrajinou na strane druhej

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2023) 106 final.

Príloha: COM(2023) 106 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 23. 2. 2023
COM(2023) 106 final

2023/0051 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o dočasnej liberalizácii obchodu, ktorou sa dopĺňajú obchodné koncesie uplatniteľné na ukrajinské výrobky podľa Dohody o pridružení medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu a ich členskými štátmi na jednej strane a Ukrajinou na strane druhej

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Nevyprovokovaná a neopodstatnená vojenská agresia Ruska voči Ukrajine trvajúca od 24. februára 2022 má zásadný negatívny vplyv na schopnosť Ukrajiny obchodovať so zvyškom sveta, keďže spôsobuje obete na životoch, vyvoláva potrebu zamerať sa na obranu územia, vedie k vysídľovaniu veľkého počtu obyvateľov, ako aj k ničeniu výrobných kapacít a v dôsledku znemožneného prístupu k Čiernemu moru aj k nedostupnosti značnej časti dopravných prostriedkov. V tejto zložitej situácii Európska rada vo svojich záveroch z 21. októbra 2022 a 9. februára 2023 zdôraznila, že Ukrajine bude naďalej poskytovať silnú politickú a hospodársku podporu. Ukrajina ďalej požiadala Úniu, aby v maximálnej možnej miere uľahčila podmienky, ktoré jej umožnia udržať si svoju obchodnú pozíciu vo vzťahu k ostatným krajinám sveta a ďalej prehlbovať obchodné vzťahy s Úniou. Opatrenia na tento účel zahŕňajú uľahčenie pozemnej logistiky prostredníctvom Dohody medzi Úniou a Ukrajinou o cestnej nákladnej doprave¹, koridory solidarity medzi EÚ a Ukrajinou a zvýšenie miery liberalizácie trhu prostredníctvom nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/870 z 30. mája 2022 o dočasných opatreniach na liberalizáciu obchodu, ktorými sa dopĺňajú obchodné koncesie uplatniteľné na ukrajinské výrobky podľa dohody o pridružení. Toto nariadenie nadobudlo účinnosť 4. júna 2022 a bude účinné do 5. júna 2023. Tieto opatrenia poskytnú ukrajinským výrobcom väčšiu flexibilitu a istotu.

Vzhľadom na pokračujúcu vojenskú agresiu Ruska voči Ukrajine, z toho vyplývajúcu potrebu pokračovať v hospodárskej podpore Ukrajiny a keďže Ukrajine bol v júni 2022 udelený štatút kandidátskej krajiny EÚ, Komisia predkladá návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa tieto opatrenia na liberalizáciu obchodu obnovia a ktoré by sa malo uplatňovať na obdobie jedného roka od dátumu uplynutia platnosti súčasných opatrení (t. j. od 6. júna 2023):

- dočasné pozastavenie všetkých doposiaľ platných cieľ podľa hlavy IV Dohody o pridružení medzi EÚ a Ukrajinou (ďalej len „dohoda o pridružení“)², ktorou sa vytvára prehĺbená a komplexná zóna voľného obchodu (DCFTA). Týka sa to dvoch kategórií výrobkov:
 - ovocie a zelenina, ktoré podliehajú systému vstupných cien,
 - poľnohospodárske výrobky a spracované poľnohospodárske výrobky, ktoré podliehajú colným kvótam,
- dočasné nevyberanie antidumpingových cieľ na dovoz s pôvodom na Ukrajinu odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia a

¹ Pozri rozhodnutie Rady (EÚ) 2022/1158 z 27. júna 2022 o podpise v mene Únie a predbežnom vykonávaní Dohody medzi Európskou úniou a Ukrajinou o cestnej nákladnej doprave (Ú. v. EÚ L 179, 6.7.2022, s. 1) a rozhodnutie Rady (EÚ) 2022/2435 z 5. decembra 2022 o uzavretí v mene Európskej únie Dohody medzi Európskou úniou a Ukrajinou o cestnej nákladnej doprave (Ú. v. EÚ L 319, 13.12.2022, s. 5).

² Dohoda o pridružení medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu a ich členskými štátmi na jednej strane a Ukrajinou na strane druhej (Ú. v. EÚ L 161, 29.5.2014, s. 3) bola oboma zmluvnými stranami podpísaná v dvoch častiach, a to v marci a júni 2014. Niektoré časti dohody o pridružení sa predbežne vykonávajú od 1. novembra 2014. Prehĺbená a komplexná zóna voľného obchodu (DCFTA) sa predbežne vykonáva od 1. januára 2016 a po ratifikácii všetkými členskými štátmi EÚ je v plnom rozsahu v platnosti od 1. septembra 2017.

- dočasné pozastavenie uplatňovania spoločných pravidiel na dovoz (ochranné opatrenia)³ v súvislosti s dovozom s pôvodom na Ukrajine.

Nariadenie (EÚ) 2022/870 zahŕňa aj dočasné pozastavenie doposiaľ platných ciel na priemyselné výrobky, ktoré v súlade s prílohou I-A k dohode o pridružení podliehajú postupnému odstraňovaniu cla do konca roka 2022. Tento návrh na obnovenie uvedených opatrení tieto výrobky nezahŕňa, keďže od 1. januára 2023 v každom prípade podliehajú nulovému clu.

Tieto dočasné a výnimočné opatrenia prispievajú k neustálej podpore a posilneniu existujúcich obchodných tokov z Ukrajiny do Únie. To je v súlade s jedným z hlavných cieľov dohody o pridružení, ktorým je vytvorenie podmienok pre posilnené hospodárske a obchodné vzťahy smerujúce k postupnej integrácii Ukrajiny do vnútorného trhu EÚ.

Opatrenia na liberalizáciu obchodu stanovené v tomto návrhu nariadenia sa prijímajú v súlade so záväzkom uvedeným v článku 2 dohody o pridružení, v ktorom sa ako základný prvok dohody zakotvuje podpora dodržiavania zásad suverenity a územnej celistvosti, neporušiteľnosti hraníc a nezávislosti. V rovnakom duchu by samotné opatrenia na liberalizáciu obchodu boli podmienené dodržiavaním rovnakých základných zásad stanovených v článku 2 vrátane tých, ktorými sa stanovuje, že dodržiavanie demokratických zásad, ľudských práv a základných slobôd a dodržiavanie zásady právneho štátu predstavujú základné prvky uvedenej dohody.

Okrem toho cieľom opatrení na liberalizáciu obchodu obsiahnutých v tomto návrhu je v súlade s článkom 207 ods. 1 ZFEÚ zabezpečiť, aby sa spoločná obchodná politika Únie vykonávala v kontexte zásad a cieľov vonkajšej činnosti Únie stanovených v článku 21 ZEÚ.

Podľa návrhu sa na základe pravidelného monitorovania, ktoré umožní prípadné opätovné zavedenie ciel, budú uplatňovať zrýchlené ochranné postupy.

• **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Tieto opatrenia na liberalizáciu obchodu by boli v súlade s vykonávaním dohody o pridružení, a najmä s hlavou IV, ktorou sa vytvára DCFTA, v ktorej sa stanovuje, že zmluvné strany počas prechodného obdobia, ktoré môže trvať najviac 10 rokov od nadobudnutia platnosti uvedenej dohody, postupne vytvoria zónu voľného obchodu.

Okrem toho sa v nariadení (EÚ) 2022/870 preukázalo, že EÚ je pevné odhodlaná ekonomicky podporovať Ukrajinu prostredníctvom medzinárodného obchodu v kontexte ruskej agresie voči Ukrajine. Obnovenie opatrení na liberalizáciu obchodu je logickým rozšírením tejto politiky, keďže vojenská agresia, ako aj hospodárske ťažkosti Ukrajiny pretrvávajú.

A napokon Ukrajina v roku 2021 požiadala o aktiváciu preskúmania podľa článku 29 ods. 4 dohody o pridružení s cieľom posúdiť otázku urýchlenia a rozšírenia rozsahu odstraňovania ciel medzi Ukrajinou a Úniou. Rokovania sú v súčasnosti pozastavené.

Na samite EÚ – Ukrajina, ktorý sa konal 3. februára 2023, sa však schválil revidovaný prioritný akčný plán pre posilnenie vykonávania DCFTA na roky 2023 – 2024. Zahŕňa napríklad záväzok Ukrajiny zaviesť v prvom štvrtroku 2023 právne predpisy o hygiene a kvalite hydínového mäsa, ktoré umožnia zavedenie dohodnutých zmien osvedčenia o vývoze určitého hydínového mäsa z EÚ na Ukrajinu.

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/478 z 11. marca 2015 o spoločných pravidlách na dovozy (Ú. v. EÚ L 83, 27.3.2015, s. 16).

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Európska únia dôrazne odsúdila agresiu Ruska voči Ukrajine a podnikla bezprecedentné kroky na podporu Ukrajiny v tejto výnimočnej situácii, ktoré siahajú od finančnej pomoci vrátane makrofinančnej pomoci na núdzové opatrenia a obnovu cez dodávky vojenského vybavenia a prijatie rozsiahlych sankcií proti Rusku a Bielorusku až po zintenzívnenie spolupráce v rámci dohody o pridružení. Okrem toho bol Ukrajine v júni 2022 udelený štatút kandidátskej krajiny EÚ. Navrhované nariadenie by preto bolo v súlade s povinnosťou Únie podľa článku 21 ods. 3 ZFEÚ zabezpečiť súlad medzi rôznymi oblasťami jej vonkajšej činnosti, ako aj s článkom 207 ods. 1 ZFEÚ, v ktorom sa stanovuje, že spoločná obchodná politika sa má uskutočňovať v rámci zásad a cieľov vonkajšej činnosti Únie, a z týchto ustanovení by malo vychádzať.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Právnym základom tohto návrhu je článok 207 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Spoločná obchodná politika je v súlade s článkom 3 ods. 1 písm. e) ZFEÚ vymedzená ako oblasť, ktorá patrí do výlučnej právomoci Únie. Zásada subsidiarity sa preto neuplatňuje.

- **Proporcionalita**

Tento návrh je potrebný na vykonávanie spoločnej obchodnej politiky a na dosiahnutie cieľa hospodárskej podpory Ukrajiny v jej súčasných ťažkostiach, a to aj v oblasti obchodu s Úniou.

- **Výber nástroja**

Tento návrh je v súlade s článkom 207 ods. 2 ZFEÚ, v ktorom sa stanovujú opatrenia spoločnej obchodnej politiky.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenia ex post/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

Neuplatňuje sa.

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Neuplatňuje sa.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Neuplatňuje sa.

- **Posúdenie vplyvu**

S cieľom zabezpečiť, aby opatrenia na liberalizáciu obchodu pre Ukrajinu pokračovali po uplynutí účinnosti nariadenia (EÚ) 2022/870 dňa 5. júna 2023 je dôležité, aby toto nariadenie nadobudlo účinnosť 6. júna 2023. Vzhľadom na túto potrebu a z toho vyplývajúcu naliehavosť tohto návrhu sa nevykonalo žiadne posúdenie vplyvu. Ustanovenia dohody o pridružení týkajúce sa obchodu a záležitostí súvisiacich s obchodom však boli predmetom posúdenia vplyvu na udržateľnosť, ktoré zadalo GR pre obchod v roku 2007 a ktoré bolo

podkladom pre proces rokovani o DCFTA. V danej štúdii sa potvrdilo, že vykonávanie ustanovení o obchode a záležitostiach súvisiacich s obchodom by malo pozitívny hospodársky vplyv na EÚ, ako aj na Ukrajinu.

Okrem toho sa pravidelne monitorujú a nahlasujú dovozné toky podľa nariadenia (EÚ) 2022/870. Na základe výsledkov tohto monitorovania sa navrhuje, aby boli ustanovenia o ochranných opatreniach operatívnejšie, ak má dovoz nepriaznivé účinky na trh EÚ.

- **Regulačná vhodnosť a zjednodušenie**

Toto opatrenie nevedie k zvýšeniu regulačnej záťaže spoločností.

- **Základné práva**

Tieto opatrenia sa riadia rovnakými základnými zásadami ako tie, ktoré sú zakotvené v dohode o pridružení medzi EÚ a Ukrajinou. V článku 2 dohody o pridružení s Ukrajinou sa konkrétne stanovuje, že dodržiavanie demokratických zásad, ľudských práv a základných slobôd a zásady právneho štátu predstavuje základný prvok uvedenej dohody.

Opatrenia na liberalizáciu obchodu by boli v súlade aj s Chartou základných práv Európskej únie.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Na základe odhadu podľa úrovne objemu dovozu výrobkov, na ktoré sa vzťahuje navrhované nariadenie, nad rámec ročnej bezcolnej kvóty z Ukrajiny v roku 2021, by Európska únia zaznamenala ročnú stratu príjmov z ciel vo výške 33,4 milióna EUR. Okrem toho po ukončení antidumpingových opatrení na dovoz určitých plochých výrobkov zo železa, z nelegovanej ocele alebo ostatnej legovanej ocele valcovaných za tepla s pôvodom na Ukrajine [po uverejnení uveďte poznámku pod čiarou] je jediným zostávajúcim opatrením na ochranu obchodu, pokiaľ ide o Ukrajinu, antidumpingové clo na dovoz určitých bezšvových rúr a rúrok zo železa alebo z ocele, ktoré nebolo vybrané podľa článku 1 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2022/870. Platnosť tohto cla uplynie 3. októbra 2023, ak Komisia nedostane žiadosť obsahujúcu dostatočné dôkazy o tom, že uplynutie platnosti opatrení by pravdepodobne viedlo k pokračovaniu alebo opätovnému výskytu dumpingu a ujmy. Ak by sa platnosť opatrení na určité bezšvové rúry a rúrky zo železa alebo ocele po tomto dátume predĺžila, odhadovaná maximálna strata antidumpingových ciel by bola na základe úrovne dovozu z Ukrajiny v rokoch 2020 a 2021 nižšia ako 15 miliónov EUR ročne. Celková odhadovaná suma je teda 48,4 milióna EUR⁴, a preto bude vplyv na vlastné zdroje EÚ veľmi obmedzený.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Online správy o vývoji dvojstranného obchodu medzi EÚ a Ukrajinou sú dostupné na osobitných webových sídlach Európskej komisie. Každé dva mesiace sa bude pravidelne monitorovať vplyv nariadenia s prihliadnutím na informácie o vývoze, dovoze, cenách na trhu Únie a výrobe výrobkov, na ktoré sa vzťahujú opatrenia na liberalizáciu obchodu, v Únii.

⁴ Odhad pre výrobky nad rámec colných kvót predstavuje 44,5 milióna a v prípade antidumpingových ciel EUR 20 miliónov EUR. Strata príjmov z tradičných vlastných zdrojov vyplývajúca z tohto nariadenia sa tak odhaduje na 64,5 milióna EUR (hrubá suma vrátane nákladov na výber) x 0,75 = 48,4 milióna EUR za príslušné obdobie.

- **Vysvetľujúce dokumenty (v prípade smerníc)**

Neuplatňuje sa.

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

Vzhľadom na núdzovú situáciu na Ukrajine je cieľom opatrenia zvýšiť obchodné toky týkajúce sa všetkých dovozov z Ukrajiny pozastavením všetkých doposiaľ platných ciel a dovozných ciel uplatňovaných na ukrajinské výrobky. Opatrenia na liberalizáciu obchodu by sa poskytovali vo forme úplného pozastavenia dovozných ciel na všetky výrobky.

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o dočasnej liberalizácii obchodu, ktorou sa dopĺňajú obchodné koncesie uplatniteľné na ukrajinské výrobky podľa Dohody o pridružení medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu a ich členskými štátmi na jednej strane a Ukrajinou na strane druhej

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 207 ods. 2,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom¹,

keďže:

- (1) Dohoda o pridružení medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu a ich členskými štátmi na jednej strane a Ukrajinou na strane druhej² (ďalej len „dohoda o pridružení“) predstavuje základ vzťahov medzi Úniou a Ukrajinou. V súlade s rozhodnutím Rady 2014/668/EÚ³ sa hlava IV dohody o pridružení, ktorá sa týka obchodu a záležitostí súvisiacich s obchodom, predbežne vykonáva od 1. januára 2016⁴ a po ratifikácii všetkými členskými štátmi nadobudla platnosť 1. septembra 2017.
- (2) Dohoda o pridružení vyjadruje želanie jej zmluvných strán (ďalej len „strany“) posilniť a rozšíriť vzťahy ambicióznym a inovačným spôsobom, uľahčiť a dosiahnuť postupnú hospodársku integráciu, a to v súlade s právami a povinnosťami vyplývajúcimi z členstva zmluvných strán v Svetovej obchodnej organizácii.
- (3) V článku 25 dohody o pridružení sa stanovuje postupné vytvorenie zóny voľného obchodu medzi zmluvnými stranami v súlade s článkom XXIV Všeobecnej dohody o clách a obchode (GATT 1994) z roku 1994. Na uvedený účel sa v článku 29 dohody o pridružení stanovuje postupné odstránenie ciel v súlade so zoznamami, ktoré sú

¹ Pozícia Európskeho parlamentu z (...) (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady (...).

² Ú. v. EÚ L 161, 29.5.2014, s. 3.

³ Rozhodnutie Rady 2014/668/EÚ z 23. júna 2014 o podpise v mene Európskej únie a predbežnom vykonávaní Dohody o pridružení medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu a ich členskými štátmi na jednej strane a Ukrajinou na strane druhej, pokiaľ ide o jej hlavu III (okrem ustanovení týkajúcich sa zaobchádzania so štátnymi príslušníkmi tretích krajín, ktorí sú na území druhej zmluvnej strany legálne zamestnaní ako pracovníci) a hlavy IV, V, VI a VII, ako aj súvisiace prílohy a protokoly (Ú. v. EÚ L 278, 20.9.2014, s. 1).

⁴ Rozhodnutie Rady 2014/668/EÚ z 23. júna 2014 o podpise v mene Európskej únie a predbežnom vykonávaní Dohody o pridružení medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu a ich členskými štátmi na jednej strane a Ukrajinou na strane druhej, pokiaľ ide o jej hlavu III (okrem ustanovení týkajúcich sa zaobchádzania so štátnymi príslušníkmi tretích krajín, ktorí sú na území druhej zmluvnej strany legálne zamestnaní ako pracovníci) a hlavy IV, V, VI a VII, ako aj súvisiace prílohy a protokoly (Ú. v. EÚ L 278, 20.9.2014, s. 1).

uvádzané v dohode o pridružení, a možnosť urýchliť a rozšíriť rozsah tohto odstránenia. V článku 48 dohody o pridružení sa stanovuje, že pred uplatnením antidumpingových opatrení medzi zmluvnými stranami sa má zvážiť verejný záujem.

- (4) Nevypovokovaná a neopodstatnená útočná vojna Ruska voči Ukrajine trvajúca od 24. februára 2022 má zásadný negatívny vplyv na schopnosť Ukrajiny obchodovať so zvyškom sveta, z dôvodu ničenia výrobných kapacít, ako aj nedostupnosti značnej časti dopravných prostriedkov v dôsledku obmedzeného a neistého prístupu k Čiernemu moru. Za takýchto výnimočných okolností a s cieľom zmierniť negatívny hospodársky vplyv útočnej vojny Ruska voči Ukrajine je potrebné urýchliť rozvoj užších hospodárskych vzťahov medzi Úniou a Ukrajinou, aby sa ukrajinským orgánom a obyvateľstvu poskytovala nepretržitá podpora. Je preto potrebné a vhodné naďalej stimulovať obchodné toky a udeľovať koncesie vo forme opatrení na liberalizáciu obchodu pre všetky výrobky v súlade s politikou rýchlejšieho odstraňovania ciel na obchod medzi Úniou a Ukrajinou.
- (5) V súlade s článkom 21 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii (ZEÚ) má Únia zabezpečiť súlad medzi rôznymi oblasťami svojej vonkajšej činnosti. Podľa článku 207 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) sa spoločná obchodná politika má uskutočňovať v rámci zásad a cieľov vonkajšej činnosti Únie.
- (6) Účinnosť nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/870⁵ uplynie 5. júna 2023.
- (7) Opatrenia na liberalizáciu obchodu stanovené týmto nariadením by mali mať túto formu: i) pozastavenie uplatňovania systému vstupných cien na ovocie a zeleninu; ii) pozastavenie colných kvót a dovozných ciel; iii) odchylne od článku 14 ods. 1 prvého pododseku nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1036⁶ by sa antidumpingové clá na dovoz s pôvodom na Ukrajine uskutočnené počas uplatňovania tohto nariadenia nemali vyberať v žiadnom okamihu, a to ani po uplynutí účinnosti tohto nariadenia a iv) dočasné pozastavenie uplatňovania nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/478⁷. Uvedenými opatreniami Únia v skutočnosti dočasne poskytne primeranú hospodársku a finančnú podporu v prospech Ukrajiny a jej dotknutých hospodárskych subjektov.
- (8) S cieľom predchádzať podvodom by preferenčné dojednania stanovené týmto nariadením mali byť podmienené tým, že Ukrajina bude dodržiavať všetky príslušné podmienky na získanie výhod podľa dohody o pridružení vrátane pravidiel pôvodu dotknutých výrobkov a súvisiacich postupov, ako aj tým, že Ukrajina nadviaže úzku administratívnu spoluprácu s Úniou podľa uvedenej dohody.
- (9) Ukrajina by sa mala zdržať zavedenia nových ciel alebo poplatkov s rovnocenným účinkom, ako aj nových množstvových obmedzení či opatrení s rovnocenným účinkom, alebo zvýšenia existujúcich ciel alebo poplatkov či zavedenia akýchkoľvek iných obmedzení obchodu s Úniou, ak to nie je jasne odôvodnené vojenskou agresiou Ruska. V prípade, že Ukrajina nedodrží ktorúkoľvek z uvedených podmienok, by

⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/870 z 30. mája 2022 o dočasných opatreniach na liberalizáciu obchodu, ktorými sa dopĺňajú obchodné koncesie uplatniteľné na ukrajinské výrobky podľa Dohody o pridružení medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu a ich členskými štátmi na jednej strane a Ukrajinou na strane druhej (Ú. v. EÚ L 152, 3.6.2022, s. 103).

⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1036 z 8. júna 2016 o ochrane pred dumpingovými dovozmi z krajín, ktoré nie sú členmi Európskej únie (Ú. v. EÚ L 176, 30.6.2016, s. 21).

⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/478 z 11. marca 2015 o spoločných pravidlách na dovozy (Ú. v. EÚ L 83, 27.3.2015, s. 16).

Komisia mala byť oprávnená dočasne pozastaviť uplatňovanie buď všetkých, alebo časti preferenčných dojednaní stanovených týmto nariadením.

- (10) V článku 2 dohody o pridružení sa okrem iného stanovuje, že dodržiavanie demokratických zásad, ľudských práv a základných slobôd, podpora dodržiavania zásad suverenity a územnej celistvosti, neporušiteľnosti hraníc a nezávislosti, ako aj boj proti šíreniu zbraní hromadného ničenia, súvisiacich materiálov a ich nosičov predstavujú základné prvky dohody o pridružení. Okrem toho sa v článku 3 dohody o pridružení uvádza, že ústrednými prvkami posilňovania vzájomných vzťahov medzi zmluvnými stranami sú právny štát, dobrá správa vecí verejných, boj proti korupcii a rôznym formám nadnárodného organizovaného zločinu a terorizmu, ako aj podpora trvalo udržateľného rozvoja a účinného multilateralizmu. Rovnako ako v iných dohodách o pridružení, ktoré Únia uzavrela, je vhodné zaviesť možnosť dočasne pozastaviť uplatňovanie preferenčných dojednaní stanovených v tomto nariadení, ak Ukrajina nebude dodržiavať všeobecné zásady dohody o pridružení.
- (11) V záujme zabezpečenia jednotných podmienok vykonávania tohto nariadenia by sa Komisii mali udeliť vykonávacie právomoci s cieľom dočasne pozastaviť preferenčné opatrenia stanovené v článku 1 ods. 1 písm. a) a b), ak už nie sú splnené podmienky oprávnenosti na preferenčné dojednania. Tieto právomoci by sa takisto mali udeliť na zavedenie ochranných opatrení v prípadoch, keď sú trhy Únie s podobnými alebo priamo konkurujúcimi výrobkami nepriaznivo ovplyvnené dovozom podľa tohto nariadenia. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011⁸.
- (12) Na základe trojmesačného posúdenia vykonaného Komisiou, ktoré vychádza z pravidelného monitorovania vplyvu tohto nariadenia, a buď na základe riadne odôvodnenej žiadosti členského štátu alebo z vlastnej iniciatívy je potrebné stanoviť možnosť opätovného zavedenia ciel, ktoré by inak boli uplatniteľné na základe dohody o pridružení, na dovoz akýchkoľvek výrobkov patriacich do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia, ktoré majú nepriaznivý vplyv na trh Únie s podobnými alebo priamo konkurujúcimi výrobkami.
- (13) Výročná správa Komisie o vykonávaní prehľadnej a komplexnej zóny voľného obchodu, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou dohody o pridružení, by mala zahŕňať podrobné hodnotenie vykonávania opatrení na liberalizáciu obchodu stanovených týmto nariadením.
- (14) Vzhľadom na naliehavosť záležitosti súvisiacej so situáciou spôsobenou útočnou vojnou Ruska voči Ukrajine sa považuje za vhodné uplatniť výnimku z osemtyždňovej lehoty stanovenej v článku 4 Protokolu č. 1 o úlohe národných parlamentov v Európskej únii, ktorý je pripojený k ZEÚ, ZFEÚ a Zmluve o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu.
- (15) So zreteľom na naliehavosť hospodárskej situácie na Ukrajine a uplynutie platnosti nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/870 dňa 5. júna 2023 by toto nariadenie malo nadobudnúť účinnosť 6. júna 2023,

⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Opatrenia na liberalizáciu obchodu

1. Zavádzajú sa tieto preferenčné dojednania:
 - a) Uplatňovanie systému vstupných cien sa pozastavuje v prípade tých výrobkov, na ktoré sa vzťahuje, ako sa uvádza v prílohe I-A k dohode o pridružení. Na dovoz týchto výrobkov sa neuplatňujú žiadne clá;
 - b) všetky colné kvóty stanovené podľa prílohy I-A k dohode o pridružení sa pozastavujú a výrobky, na ktoré sa tieto kvóty vzťahujú, sa môžu dovážať z Ukrajiny do Únie bez cla.
2. Odchyľne od článku 14 ods. 1 prvého pododseku nariadenia (EÚ) 2016/1036 sa antidumpingové clá na dovoz s pôvodom na Ukrajine uskutočnený počas uplatňovania tohto nariadenia nevyberajú v žiadnom okamihu, a to ani po uplynutí účinnosti tohto nariadenia.
3. Uplatňovanie nariadenia (EÚ) 2015/478 sa dočasne pozastavuje, pokiaľ ide o dovoz s pôvodom na Ukrajine.

Článok 2

Podmienky oprávnenosti na preferenčné dojednania

Preferenčné dojednania stanovené v článku 1 ods. 1 písm. a) a b) sú podmienené:

- a) dodržiavaním pravidiel pôvodu výrobkov a súvisiacich postupov stanovených v dohode o pridružení;
- b) tým, že sa Ukrajina zdrží zavedenia nových ciel alebo poplatkov s rovnocenným účinkom a nových množstvových obmedzení či opatrení s rovnocenným účinkom na dovoz s pôvodom v Únii alebo zvýšenia existujúcich ciel alebo poplatkov či zavedenia akýchkoľvek iných obmedzení obchodu s Úniou vrátane diskriminačných interných správnych opatrení, ak to nie je jasne odôvodnené vojnovými súvislosťami, a
- c) tým, že Ukrajina bude dodržiavať demokratické zásady, ľudské práva a základné slobody a zásadu právneho štátu a bude vyvíjať pokračujúce a nepretržité úsilie, pokiaľ ide o boj proti korupcii a nelegálnym činnostiam, ako sa stanovuje v článkoch 2, 3 a 22 dohody o pridružení.

Článok 3

Dočasné pozastavenie

1. Ak Komisia zistí, že existujú dostatočné dôkazy, že Ukrajina nedodržiava podmienky stanovené v článku 2, môže prostredníctvom vykonávacieho aktu úplne alebo čiastočne pozastaviť uplatňovanie preferenčných dojednaní stanovených v článku 1 ods. 1 písm. a) a b). Uvedený vykonávací akt sa prijme v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 5 ods. 3
2. Ak členský štát požiada, aby Komisia na základe nedodržania podmienok stanovených v článku 2 písm. b) zo strany Ukrajiny pozastavila uplatňovanie niektorého z preferenčných dojednaní, Komisia do štyroch mesiacov od podania

žiadosti poskytne odôvodnené stanovisko, či je tvrdenie týkajúce sa nedodržania týchto podmienok Ukrajinou odôvodnené. Ak Komisia dospeje k záveru, že tvrdenie je odôvodnené, začne postup uvedený v odseku 1 tohto článku.

Článok 4

Zrýchlené ochranné opatrenie

1. Ak sa výrobok s pôvodom na Ukrajine dováža za podmienok, ktoré nepriaznivo ovplyvňujú trh Únie s podobnými alebo priamo konkurujúcimi výrobkami, Komisia môže prijatím vykonávacieho aktu na dovoz tohto výrobku kedykoľvek opätovne zaviesť clá, ktoré by inak boli uplatniteľné na základe dohody o pridružení. Uvedený vykonávací akt sa prijme v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 5 ods. 3
2. Komisia pravidelne monitoruje vplyv tohto nariadenia, pričom zohľadňuje informácie o vývoze, dovoze, cenách na trhu Únie a výrobe výrobkov v Únii, na ktoré sa vzťahujú opatrenia na liberalizáciu obchodu podľa článku 1 ods. 1 písm. b).
Komisia každé dva mesiace informuje členské štáty o výsledkoch pravidelného monitorovania, od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia.
3. Komisia začne posúdenie situácie na trhu Únie s podobnými alebo priamo konkurujúcimi výrobkami s cieľom opätovne zaviesť clá.
Toto posúdenie sa skončí najneskôr do troch mesiacov:
 - a) na základe riadne odôvodnenej žiadosti členského štátu vrátane dostatočných dôkazov *prima facie*, ktoré má tento členský štát primerane k dispozícii podľa odseku 5 o dovoze nepriaznivo ovplyvňujúcom trh, ako sa uvádza v odseku 1, alebo
 - b) z vlastného podnetu, pokiaľ Komisia považuje za zrejmé, že existuje dostatok dôkazov *prima facie* o dovoze nepriaznivo ovplyvňujúcom trh, ako sa uvádza v odseku 1.
4. Ak sa Komisia na základe posúdenia domnieva, že trh Únie s podobnými alebo priamo konkurujúcimi výrobkami bol nepriaznivo ovplyvnený, a má v úmysle opätovne zaviesť clá, uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie* oznámenie o opätovnom zavedení ciel, ktoré by boli inak uplatniteľné podľa odseku 1. Uvedené oznámenie musí obsahovať zhrnutie hlavných výsledkov zrýchleného posúdenia a stanoviť lehotu, v rámci ktorej môžu zainteresované strany písomne predložiť svoje stanoviská. Táto lehota nesmie byť dlhšia ako 10 dní odo dňa uverejnenia oznámenia.
5. Vo svojom posúdení, či by sa mali uplatňovať opatrenia podľa odseku 1, Komisia zohľadní každý relevantný vývoj na trhu vrátane vplyvu dotknutého dovozu na situáciu na trhu Únie s podobnými alebo priamo konkurujúcimi výrobkami. Toto posúdenie zahŕňa faktory, ako sú:
 - a) miera a objem zvýšenia dovozu dotknutého výrobku z Ukrajiny v absolútnom a relatívnom vyjadrení,
 - b) vplyv dotknutého dovozu na výrobu a ceny EÚ, pričom sa zohľadní vývoj dovozu z iných zdrojov.Tento zoznam nie je vyčerpávajúci a môžu sa zohľadniť aj ďalšie relevantné faktory.
6. Clá, ktoré by inak boli uplatniteľné na základe dohody o pridružení, sa môžu opätovne zaviesť na obdobie potrebné na zabránenie nepriaznivým účinkom podobných alebo priamo konkurujúcich výrobkov na trh Únie.

7. Ak si výnimočné okolnosti vyžadujú okamžitý zásah, Komisia môže bez uplatnenia postupu podľa odseku 4 a po tom, ako informuje Výbor pre ochranné opatrenia zriadený podľa článku 3 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2015/478, prijať akékoľvek potrebné preventívne opatrenia.

Článok 5

Postup výboru

1. Komisii pomáha Výbor pre colný kódex zriadený podľa článku 285 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013⁹ so zreteľom na článok 3 ods. 1 tohto nariadenia. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
2. Komisii pomáha Výbor pre ochranné opatrenia zriadený podľa článku 3 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2015/478 so zreteľom na článok 4 ods. 1 tohto nariadenia. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
3. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Článok 6

Hodnotenie vykonávania opatrení na liberalizáciu obchodu

Výročná správa Komisie o vykonávaní prehľadnej a komplexnej zóny voľného obchodu zahŕňa podrobné hodnotenie vykonávania opatrení na liberalizáciu obchodu stanovených v tomto nariadení a podľa potreby aj hodnotenie sociálneho vplyvu týchto opatrení na Ukrajinu a v Únii. Informácie o dovoze výrobkov podľa článku 1 ods. 1 písm. b) sa sprístupnia na webovom sídle Komisie.

Článok 7

Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 6. júna 2023.

Toto nariadenie sa uplatňuje do 5. júna 2024.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

*Za Európsky parlament
predsedníčka*

*Za Radu
predseda/predsedníčka*

⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013 z 9. októbra 2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie (Ú. v. EÚ L 269, 10.10.2013, s. 1).

LEGISLATÍVNY FINANČNÝ VÝKAZ PRE NÁVRHY, KTORÉ MAJÚ
ROZPOČTOVÝ VPLYV LEN NA STRANU PRÍJMOV

1. NÁZOV NÁVRHU

Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o dočasnej liberalizácii obchodu, ktorou sa dopĺňajú obchodné koncesie uplatniteľné na ukrajinské výrobky podľa Dohody o pridružení medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu a ich členskými štátmi na jednej strane a Ukrajinou na strane druhej

2. ROZPOČTOVÉ RIADKY

kapitola 12, článok 120

Suma zahrnutá do rozpočtu na rok 2023: **21 590 300 000 EUR**

3. FINANČNÝ VPLYV

☐ Návrh nemá finančný vplyv

☒ Návrh nemá finančný vplyv na výdavky, ale má finančný vplyv na príjmy, a to s týmto účinkom:

Rozpočtový riadok	Príjmy	Obdobie: časť roka 2023 – časť roka 2024* (v mil. EUR zaokrúhlené na 1 desatinné miesto)
Článok 120 Kapitola 12 ¹⁰	<i>Vplyv na vlastné zdroje</i>	48,4
Spolu		

* Jednoročné obdobie od nadobudnutia účinnosti nariadenia

Výpočty vychádzajú z objemu dovozu výrobkov pokrytých navrhovaným nariadením v roku 2021, ktorý presiahol ročnú bezcolnú kvótu (t. j. 40 colných kvót), ako aj z odhadu antidumpingových ciel.

Na základe uvedených výpočtov sa strata príjmov z tradičných vlastných zdrojov vyplývajúca z tohto rozhodnutia odhaduje na 64,5 milióna EUR (hrubá suma vrátane nákladov na výber) x 0,75 = 48,4 milióna EUR za príslušné obdobie.

¹⁰ Pokiaľ ide o tradičné vlastné zdroje (poľnohospodárske poplatky, odvody z produkcie cukru, clá), musia uvedené sumy predstavovať čisté sumy, t. j. hrubé sumy po odpočítaní 25 % na náklady na výber.

4. OPATRENIA PROTI PODVODOM

S cieľom predchádzať podvodom by nárok na obchodné opatrenia stanovené navrhovaným nariadením mal byť podmienený tým, že Ukrajina bude dodržiavať všetky príslušné podmienky na získanie výhod podľa dohody o pridružení vrátane pravidiel pôvodu dotknutých výrobkov a súvisiacich postupov, ako aj tým, že Ukrajina nadviaže úzku administratívnu spoluprácu s Úniou podľa uvedenej dohody.